

22050135

HUNGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HONGROIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HÚNGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)
Mardi 3 mai 2005 (matin)
Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Írjon esszét az alábbi művek egyikéről. Használja a segítő kérdéseket!

1. (a)

Az elsodortak

- Újra és újra látom a képet, amely köznapiságával lenyűgöz,
 banalitásával mellbe vág, szürkeségével lehengetel,
 az egri főutcát a század harmincas éveiben,
 a nyüzsgő esti korzót a liceumtól a moziig
- 5 terjedő kurta útszakaszon,
 a sárga lámpafényben fürdő, elmosódott arcokat,
 a gömbölyű hasú, középkorú urak méltóságteljes lépteit,
 a vastag arany óraláncokat, amint a hivatalfőnökök vagy módosabb
 kereskedők
- 10 állig begombolt mellényét szegik rézsútosan,
 látom terjedelmes vagy ösztövért hitvесеik malomkerék-kalapját,
 jól hallom a matrózruhás iskoláslányok vihogását,
 amint kitódulnak az angolkisasszonyok kápolnájából, a májusi litániáról,
 itt kölnivíz illata csap meg, amott bor- vagy szivarszag,
- 15 a törvényszéki bíró és neje kétoldról fogják karon bolond leányukat,
 mert máskülönben a fiúkat simogatná,
 ezüstfejű bottal, ferencjózsef-kabátban
 végzi esti sétáját a telekkönyvvezető,
 a nagytemplom őszhajú karnagya csitrik után lohol,
- 20 üveges ajtajú batárban hajtat el egy lilaöves kanonok,
 és hat vagy hét templomtoronyból
 hangzik föl egyszerre az estharangszó,
 s már hullámozni kezd a kép,
- míg a vízáradásszerű kondulások remegtetik,
- 25 hegyi folyóvá szűkül össze hirtelen a keskeny utcasor,
 a hanghullámok áradása sodrába kapja a járókelőket,
 tempóznak a karok, a víz fölött pontyszájak, harcsabajszok,
 fuldokló kapkodás, némán tátozó halálfélelem,
 így sodródnak mindannyian az éjfékete torkolat felé,
 30 döglött pisztráng, én is velük, de lehorzolt ezüstpikkelyeim
 sokáig ott csillognak még az alkonyatban
 a házfalakon vagy a parti sziklák oldalán.

Kálnoky László (1912–1985): költő, műfordító

- Jellemezze a vers alaphangulatát!
- Miként fejezi ki a költő a pusztulás, az értékvesztés tényét?
- Milyen költői eszközöket alkalmaz a költő, és mi ezek szerepe?
- Milyen gondolatokat és érzéseket kelt az olvasóban a vers?

1. (b)

Idill

Nagy nehezen fölkelte a gyereket, viszi a karjában a fürdőszobába megpisiltetni. Én a paplan alatt fekszem a jó melegben. A gyerek berohan a fürdőszobából, rám mászik, aztán becsusszan a paplan alá. Lá-bammal megcsiklandozom a lábát, visszacsiklandoz, röhögünk. Ő bejön a fürdőszobából, megpróbálja a gyereket kicsalogatni a paplan alól, nem megy könnyen. Minden 5 rokonszenvem a kölyöké, én se mennék szívesen iskolába. Öltözteti, a gyerek közben ugrál az ágyon, be nem áll a szája.

Ő fölteszi a kávé, a gyerek rohangál a szobája és az étkező között, most már nekem is föl kell kelnem. Amíg a gyerek az étkezőben filozofál tovább, gyorsan felöltözöm, majd beténfergek hozzájuk. A gyerek totojázva pakol a táskájába. Ő megkér, segítsek már a gyereknek összekészíteni 10 a táskát. Silabizálom az órarendet, keresgélek az étkezőasztalon és a könyvespolcon széthányt könyvek és munkafüzetek között. Nagyon szégyellném, ha nem kerülne minden a táskába.

Kész a kávé. A gyerek szörpöt kér. Mellette ülök, szürcsölöm, a kávé, a gyerek nagyon magyarázza az iskolát, közben a könyökével kilöttyinti a bögréből a szörpöt. Ő bent szaladgál, a gyerek szemüvegét keresi, és közben a saját táskáját pakolja. Halkan figyelmeztetem a srácot, 15 hogy kilöttykölte a szörpöt. A gyerek hoz valami szalvétát, kicsit radírozza vele a terítőt, megtette a magáét. Ő bejöna megtalált szemüveggel, látja a csendes összeesküvést, elneveti magát.

Öt perc múlva nyolc, nem győzöm sürgetni őket, de mindketten keresnek még valamit, végre lerohanunk a lépcsőn, ki a kertbe, ki a kertkapun, bevágjuk magunkat a kocsiba most a gyerek ül az első ülésen, ő száll ki hamarabb. Vágtatok a reggeli hegyoldalban. Fékezek. A gyerek kiugrik 20 a kocsiból, szalad be a kapun. Még van három perce. Nem késelt el hála istennek.

Ő előreül a gyerek helyére. Jó nagy gázt adok, most már ő ne késsen el. A hegyoldalban kocsi kocsi hátán, dugó van, szembe süt az őszi nap, negyedórán belül beké ne érnie. Morgok, amiért későn indultunk. Visszamorog. Ezzel indul a játék, amit szeretünk. Gyűlölködés, szellemeskedésbe csomagolva. Fojtott feszültség. Kurta, bántó vakkantások. Én nem bírom tovább, rá nézek, és kitör 25 belőlema nevetés. Boldogan nevet ő is. Jól játszottunk. Jól tudjuk ezt csinálni. Értünk hozzá mind a ketten.

Negyed után két perccel rakom ki a szűk mellékutcában, rohan be a kapun. Nem késelt sokat.

A hídon Pest irányában még hosszú kocsisor, de Buda felé alig van forgalom, mehetek szabadon. Egyszerre észreveszem, hogy összeszorítom a fogaimat és csikorgatom őket. Eszembe 30 jut: éjszaka ugyanígy csikorgatta a fogait álmában.

Nézem a szembejövő kocsisort. Nemrég még ott voltunk közöttük. Tíz perce talán.

Ilyen lehet a család, mint volt ma reggel.

Ilyesmi lehet

Spiró György (1946): író, drámaíró, irodalomtörténész

- Mutassa be a szereplők egymáshoz való viszonyát a novellában!
 - Milyen mondatszerkezeteket használ az író és miért?
 - Értelmezze az írás címét és a novella utolsó mondatát!
 - Milyen mértékben látja szimpatikusnak a szereplőket és miért?
-